

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. c)

Istorie

Varianta 4

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Din primăvara anului 1857, în Moldova, Costin Catargiu, ministrul de Interne al caimacamului, a trecut la acțiuni dure împotriva mișcării unioniste [...]. Manifestațiile erau interzise, se efectuau nu numai destituirii de funcționari, dar și arestări în rândul militanților unioniști, exista o adevărată atmosferă de teroare [...], iar, în paralel cu blocarea activității unioniștilor, se desfășura o campanie de strângere silită a semnăturilor pe petiții separatiste. Pentru a pune capăt acestei stări de lucruri a fost trimisă la București o delegație [...] care s-a bucurat de o întâmpinare entuziastă din partea locuitorilor Țării Românești. Sosiți la București, ei au determinat Comisia de informare a puterilor garante, ai cărei membrii își începuseră activitatea în Principate, să delege o parte din membrii ei să viziteze Moldova.

Prezența comisarilor a dezvăluit forța mișcării unioniste în Moldova, mii de oameni ieșindu-le în întâmpinare. [...] Cu steaguri tricolore, manifestând entuziasm, [...] moldovenii și-au dezvăluit măsura în care erau susținătorii programului unionist. Sub această impresie și asaltați de reclamații, comisarii au cerut caimacamului Vogoridi să pună capăt acțiunilor împotriva cărora protestele fuseseră unanime.”
(Istoria românilor)

B. „În Țara Românească caimacamul Alexandru Ghica a acceptat, deși nu cu plăcere, înființarea de cluburi politice, ca în timpul revoluției din 1848 [...] Dorința de a participa la consultarea electorală era unanimă, deoarece pe această cale putea fi demonstrată puterilor garante adeziunea la cauza Unirii și a constituirii statului modern. [...] În aceeași măsură cu interesul general care se manifesta față de alegerile ce urmau să aibă loc, caimacamul Ghica își dezvăluia anumite reticențe față de radicalizarea atmosferei preelectorale. Era temător ca inițiativa să nu fie preluată de revoluționarii de la 1848 și din această cauză a căutat să întârzie cât mai mult reîntoarcerea frunțașilor exilați [...]. Dar, în același timp, Ghica a refuzat să devină un instrument antiunionist al Imperiului Otoman. El era un sincer partizan al unirii cu Moldova, sperând însă că, în condițiile în care proiectul aducerii unui prinț străin nu avea sorți de reușită, el avea să fie beneficiarul situației, devenind domn al ambelor țări. [...] În vara anului 1857, ultimii frunțași pașoptiști s-au reîntors în țară [...]. Acești frunțași radicali au preluat [...] conducerea mișcării unioniste din Țara Românească [...].”
(Istoria românilor)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți marea putere precizată în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la membrii Comisiei de informare a puterilor garante. **2 puncte**
3. Menționați cele două țări române la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că manifestațiile mișcării unioniste erau interzise. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două acțiuni desfășurate de statul român modern în relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două măsuri adoptate de statul român în politica internă, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„În prima jumătate a anilor '70 a fost dezvoltată strategia politicii externe elaborată anterior, dar i-au fost aduse anumite modificări, în sensul că s-au făcut eforturi pentru îmbunătățirea relațiilor cu țările din blocul sovietic și în special cu URSS [...]. În această perioadă, principalele țeluri ale politicii externe românești au fost obținerea de credite și tehnologie din Occident, creșterea rolului țării pe arena internațională [...] și căutarea unor piețe de desfacere pentru mărfurile românești. În plus, se urmăreau întărirea poziției lui Ceaușescu în țară și peste hotare și prezentarea lui ca un partener serios al celor mai importanți politicieni din lume. Prima ofensivă diplomatică a fost îndreptată spre Răsărit. Pentru a ameliora relațiile cu Moscova, atât Ceaușescu, cât și cei alături de care exercita puterea la București au început să se întâlnească mai des cu delegații Uniunii Sovietice. [...] Vizita lui Ceaușescu în China din 1971 a dus la o nouă perioadă de răcire a relațiilor româno-sovietice. La întoarcerea din R.P.Chineză, Ceaușescu a făcut o escală în URSS, dar nu s-a bucurat de o primire călduroasă.

Impunerea unui plan accelerat de industrializare a obligat România să caute variante de colaborare economică cu țările CAER [Consiliul de Ajutor Economic Reciproc], întrucât începuse să aibă probleme cu găsirea piețelor de desfacere pentru produsele proprii [...].

La fel de importante în această perioadă erau relațiile cu țările occidentale. A fost astfel continuată politica de deschidere, în special față de Statele Unite și RFG [Republica Federală Germania]. După vizita lui Nixon la București din 1969 și a lui Ceaușescu la Washington din anul următor, relațiile cu Statele Unite au căpătat o nouă dinamică, permițând României, între altele, accesul în organizațiile comerciale internaționale. Au fost de asemenea intensificate schimburile economice reciproce, s-au dezvoltat relațiile comerciale, schimburile tehnologice și culturale. [...] În relațiile cu RFG s-a ajuns la o înțelegere în problema emigrării persoanelor de naționalitate germană domiciliată pe teritoriul României.”

(A. Burakowski, *Dictatura lui Nicolae Ceaușescu 1965-1989*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conducătorul politic al României precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați organizația economică internațională și un motiv al colaborării României cu aceasta, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la relațiile României cu URSS. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la relațiile României cu țările occidentale, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia practicile politice utilizate în România, în perioada stalinismului, au caracter totalitar. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre diplomație în Evul Mediu și la începuturile modernității, având în vedere:

- menționarea a două aspecte referitoare la o acțiune diplomatică la care participă românii în secolul al XIV-lea;
- menționarea a două acțiuni diplomatice desfășurate de români în secolul al XV-lea și precizarea unei asemănări între acestea;
- prezentarea unei acțiuni diplomatice la care participă un conducător din spațiul românesc în secolul al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la diplomația promovată de spațiul românesc în secolele al XVII-lea – al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.